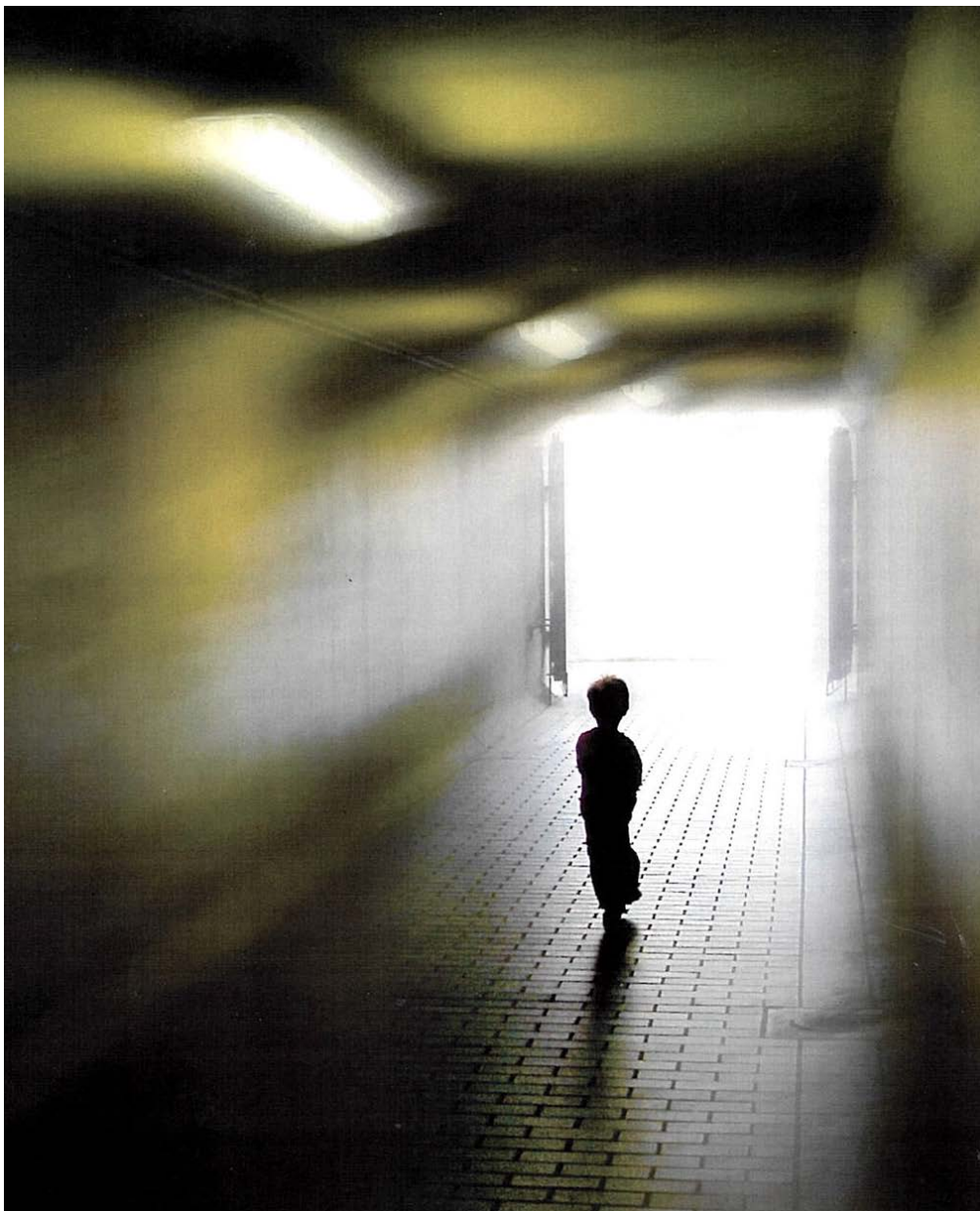

Handlingsplan

Mot radikalisering, hatkriminalitet og voldelig ekstremisme i
Gjøvik 2015 - 2018

Innhold

Forord	3
Definisjoner.....	4
Utfordringer	5
Mål/visjoner	6
Innsatsområder og tiltaksoversikt....	7

Forord

Denne handlingsplanen må sees i sammenheng med regjeringens handlingsplan mot radikaliserings og voldelig ekstremisme som ble lagt fram i juni 2014, samt budsjetter og virksomhetsplaner i Gjøvik kommune og Vestoppland politidistrikt.

Med handlingsplanen ønsker Politirådet i Gjøvik kommune å styrke og videreutvikle det kriminalitetsforebyggende arbeidet. Målet er å forebygge hatkriminalitet og voldelig ekstremisme. Rekrutteringen til voldelige, ekstreme miljøer skal reduseres. Det kreves målrettet forebyggende arbeid for at Gjøvik fortsatt skal være en trygg kommune å bo i. Det er viktig at Gjøvik kommune og Gjøvik politistasjon samarbeider om en bred forebyggende innsats på dette feltet. Noe som også innbefatter andre statlige instanser, private og frivillige aktører i det sivile samfunn.

Handlingsplanen er et viktig grunnlag for planer, tiltak og prosjekter og for å samordne og koordinere samarbeidet mellom ulike instanser og organisasjoner.

Handlingsplanen mot radikaliserings, hatkriminalitet og voldelig ekstremisme for Gjøvik kommune(2015 - 2018) ble gitt i oppdrag fra politirådet 23.03.2015, sak 30/15.

Kommunen

Roger Øverhaugen
Politioverbetjent
Gjøvik politistasjon

Definisjoner

Radikalisering

Radikalisering er en prosess som under gitte forutsetninger, kan føre til at en person i økende grad aksepterer bruk av vold for å nå politiske, ideologiske og religiøse mål. Prosessen kan være svært kompleks med mange faktorer som spiller inn eller en mer enkel prosess hvor noen få faktorer blir avgjørende.

Hatkriminalitet

Kriminalitet som har rasistisk, fremmedfiendtlige eller homofobiske motiver, eller som på en eller annen måte er begrunnet i fordommer mot personer eller grupper av personer, på grunnlag av deres faktiske eller oppfattede gruppetilhørighet. Voldelig ekstremisme kan være hatkriminalitet.

Voldelig ekstremisme

Med voldelig ekstremisme menes personer og organisasjoner som er villige til å bruke vold for å nå sine politiske, ideologiske eller religiøse mål. Den voldelige ekstremismen kan være relatert til høyreekstreme, venstreekstreme, ekstrem islamisering m.m.

Nettekstremisme

Radikalisering og voldelig ekstremisme på internett. Nettekstremismen består i å fremme ekstreme ideologier og ytringer på internett, som kan rammes av straffeloven.

Avradikalisering

Avradikalisering er en prosess som under gitte forutsetninger kan føre til at en person i mindre grad aksepterer vold for å nå politiske, ideologiske eller religiøse mål.

Utfordringer

Vi vet lite. Dette er et nytt område for alle i Gjøvik - både for innbyggere og ansatte i Gjøvik kommune og politiet.

Utfordringene knyttet til radikaliserings, hatkriminalitet og voldelig ekstremisme er sammensatte. Faren for en terrorhandling i Gjøvik er trolig like stor som i resten av landet, og innsatsen i det kriminalitetsforebyggende arbeidet må styrkes.

Det kan være vanskelig å følge konfliktlinjer, forebygge konflikter og få til en målrettet forebygging i forhold til miljøer og personer som kan begå hatkriminalitet og voldelig ekstremisme. Politiet og kommunen skal beskytte ytringsfriheten. Det er lovhjemler og budsjetter som avgjør hvor oppsøkende og omfattende forebyggingen kan være.

Hendelser internasjonalt og endringer har kommet nærmere gjennom samarbeid, handel, global migrasjon og innvandring. Internett og sosiale medier kan umiddelbart gi store mengder informasjon om konflikter og begivenheter. Denne informasjonsflyten berører mennesker i Gjøvik personlig, og i landet for øvrig. Det påvirker samtidig religiøst, økonomisk, etnisk og politisk, noe som de siste årene også har ført til økt rekruttering til kamphandlinger i utlandet generelt.

Radikaliserings, hatkriminalitet og voldelig ekstremisme kan være relatert til høyreekstremisme, venstreekstremisme, ekstrem islamisme m.m.

En forutsetning for å møte disse utfordringene, er at Gjøvik kommune og politiet har etablert en koordinerende enhet - SLT (samordning av lokale kriminalitetsforebyggende tiltak)

Mål, målgrupper, visjoner

Arbeidet med å forebygge radikaliserings, hatkriminalitet og voldelig ekstremisme spenner seg over mange sektorer i kommune, stat, i frivillig og i privat virksomhet. Arbeidet samordnes gjennom Politirådet i Gjøvik, koordineringsgruppa til SLT og radikaliseringskoordinatoren til Vestoppland politidistrikt.

Visjon, hovedmål og målgrupper for arbeidet med å forebygge radikaliserings, hatkriminalitet og voldelig ekstremisme i perioden 2015 - 2018:

Visjon

- Gjøvik kommune skal være en trygg kommune uten hatkriminalitet og voldelig ekstremisme.

Hovedmål

- Politirådet i Gjøvik og SLT med Gjøvik politistasjon, skal samordne ressursene i arbeidet for å forebygge radikaliserings, hatkriminalitet og voldelig ekstremisme blant barn, unge og voksne.

Målgrupper

- Barn, unge, foreldre og familier som er utsatt for hatkriminalitet, marginalisering eller ekstremisme.
- Personer som står i fare for å bli rekruttert til voldelige og ekstreme miljøer eller personer som opererer alene.
- Ansatte i Gjøvik kommune og Gjøvik politistasjon som jobber med forebygging, radikaliserings, hatkriminalitet og voldelig ekstremisme.
- Frivillige, lag og foreninger og innbyggere for øvrig.

Innsatsområder og tiltak

For at de valgene vi gjør, skal henge godt sammen og ha en klar retning, definerer vi et begrenset antall innsatsområder. Innsatsområdene er områder vi mener vi må jobbe spesielt med i plan-perioden. Dette kan være fordi de har særlig stor betydning for vår samlede måloppnåelse, eller fordi det er særlig store utfordringer knyttet til et bestemt område i tiden framover.

Trygghet og tilhørighet

Er viktige grunnpilarer i menneskers liv og er helt sentralt i arbeidet med forebygging av radikaliserings.

Sikre samordning, koordinering og samarbeid

Vi oppnår mer og lykkes bedre i arbeidet med utfordringene kommunen står ovenfor.

Sikre informasjon, kompetanseutvikling og kunnskapsoverføring

Påvirke holdninger og handlinger. Øke deltagelse og engasjement. Tiltakene bør være kunnskapsbaserte.

Sikre bruk av veilederen til Handlingsplan mot radikaliserings og voldelig ekstremisme

Veilederen er både et redskap for å spre kunnskap, gi kraft til handling og igangsetting av tiltak på individ- og gruppenivå

Innsatsområde 1

Trygghet og tilhørighet

TILTAK 1: Trygt og inkluderende læringsmiljø - motvirke mobbing, krenkelser, vold og hatkriminalitet.

Den store innsatsen i skole og barnehage med å oppnå et trygt og inkluderende lærings- og oppvekstmiljø fortsetter. Innsatsen omfatter mange ulike tiltak med flere samarbeidspartnere.

Ansvar for utføringen: skolesjef og barnehagesjef

TILTAK 2: Utvikle konkrete tiltak og økt innsats på utvalgte områder.

Kommunen har de fleste tiltakene i den forebyggende virksomheten fra før. Det er derfor viktig at også radikaliserings-, hatkriminalitets- og voldelig ekstremisme blir belyst og tatt med i det eksisterende arbeidet.

- Enslige mindreårige flyktninger
- Hindre drop-out fra videregående skole
- Møteplasser spesielt for ungdom og kvinner
- Foreldresamarbeid
- Arbeid, aktivitet og fritidstilbud for alle
- Videreutvikle ungdomsavdelingen
- Dialoggrupper
- Mottaksapparat for nyankomne flyktninger
- Bosettingsarbeid med flyktninger, arbeid og språkopplæring

TILTAK 3: Vurdere innføring av mobilfrie skoler i Gjøvik kommune.

- En mobilfri skolehverdag kan gi et bedre læringsmiljø, motvirke mobbing og krenkelser. I ytterste konsekvens kan det motvirke vold og hatkriminalitet. Tiltaket vurderes i Gjøvik kommune i 2016.

Innsatsområde 2

Sikre samordning, koordinering og samarbeid

TILTAK 1: Re-etablering av koordinerende enhet SLT (samordning av lokale kriminalitetsforebyggende tiltak) med minimum 50% stilling som SLT koordinator.

En forutsetning for å møte disse utfordringene er at Gjøvik kommune og politiet har etablert en koordinerende enhet - SLT (samordning av lokale kriminalitetsforebyggende tiltak).

Ansvar for utføringen: rådmann og politistasjonssjefen

TILTAK 2: Opprettelse av et samhandlingsforum mot radikaliserings-, hatkriminalitet og voldelig ekstremisme.

Samhandlingsforumet har hovedansvar for oppdatering av kunnskap om radikaliserings-, hatkriminalitet og voldelig ekstremisme lokalt. I tillegg har de ansvar for å utvikle og iverksette tiltak innenfor planens innsatsområder. Samhandlingsforumet bør være tverrfaglig og bør bestå av representanter fra Gjøvik kommune, politiet og IMDI.

Ansvar for utføringen: Politiråd

TILTAK 3: Kommunestyret får en årlig oppdatering fra Politiråd/SLT/PST om arbeidet med oppfølging av handlingsplanen.

Ansvar: Politiråd

Innsatsområde 3

Sikre informasjon, kompetanseutvikling og kunnskapsoverføring

TILTAK 1: Deltagelse i utviklingsverksteder: «Kommunenes rolle i forebygging av radikaliserings-, hatkriminalitet og ekstremisme» med representanter fra samhandlingsforumet.

Justisdepartementet og KS satte høsten 2014 et arbeid for å kartlegge hva fem utvalgte bykommuner (Oslo, Kristiansand, Fredrikstad, Sarpsborg og Larvik) gjør for å forebygge radikaliserings- og voldelig ekstremisme, og hvilke utfordringer de står overfor i dette arbeidet. Et viktig element i opplegget til oppdragstaker Norsk Institutt for by- og regionforskning (NIBR) og Norges miljø og biovitenskapelige universitet (NMBU), er gjennomføring av tre utviklingsverksteder hvor kommunene kan utveksle erfaringer på tvers. KS fant konseptet med utviklingsverksteder som så interessant, at det er bevilget ekstra midler til en utvidelse av ressursgruppen og til gjennomføring av tre utviklingsverksteder i perioden februar 2015 til vår 2016, med langt flere deltakende kommuner. Gjøvik ble invitert som en av 26 kommuner til å delta. Barn- og familiesjefen har representert kommunen på det første utviklingsverkstedet.

Ansvar for utføringen: kommunalsjef for oppvekst og NAV leder

TILTAK 2: Det avholdes i perioden dialogmøter, seminarer og konferanser om temaet for ungdom og voksne.

Dialogmøte i seg selv er en god arena for å øke kulturforståelsen.

Her er sitater fra siste dialogmøte i Gjøvik den 27.03.15 : *Betydningen av antirasistisk arbeid. Hverdagsrasisme slik den møtes fra offentlige instanser og hos arbeidsgivere (både offentlig og private). Det oppleves mye krenkelser fra innvandrernes side. Det blir viktig å øke kulturforståelse og oppfatning av respekt/mangel på respekt hos ansatte og innbyggere.*

Ansvar for utføringen: kommunalsjef Oppvekst og NAV leder, politistasjonssjefen

TILTAK 3: Samarbeid om ekstremister uten fast bosted og/eller lovlig opphold i Norge.

Det må tas høyde for at det kan finnes radikaliserede ekstremister som politiet eller kommunen ikke kjenner til blant personer uten fast bosted og/ eller lovlig opphold i Norge. Politiet og kommunen vil blant annet samarbeide med UDI, PST og lokale asylmottak i arbeidet med å forebygge dette.

Innsatsområde 4

Sikre bruk av veilederen for forebygging av radikalisering, hatkriminalitet og voldelig ekstremisme

TILTAK 1: Ferdigstille veilederen for forebygging av radikalisering, hatkriminalitet og voldelig ekstremisme.

Veilederen vil være et godt redskap og til hjelp for ansatte, foreldre, ungdom og privatpersoner i det forebyggende arbeidet og ved bekymring. Det er utarbeidet et forslag til veileder, men noen av tiltakene som er foreslått i denne planen f. eks under innsatsområde samordning, koordinering og samarbeid, må innarbeides når planen er vedtatt i kommestyret.

Ansvar for utføringen: rådmannen v/arbeidsgruppa

TILTAK 2: Informasjon om og distribuering av dokumentet.

Veilederen må gjøres kjent og være lett tilgjengelig for ansatte og innbyggere. Det lages en prosedyre for implementering av veilederen.

Ansvar for utføringen: Kommunikasjonsrådgiver og ledere på alle nivå.

Innspill til tiltak

Konkrete innspill til tiltakene i denne handlingsplanen finner en i referat fra dialogmøte 27.03.15. Dette er emner og temaer som de ansvarlige for de forskjellige tiltakene samt samhandlingsforumet kan utvikle og iverksette.

- Vedlegg:**
- Referat fra dialogmøte 27.03.2016
 - Veileder ved bekymring for radikaliserings, hatkriminalitet og voldelig ekstremisme